

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Izlazi svakog četvrtka u podne.

Netakani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju neskratirani ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake } na godinu ili K 2, odn. K 2.50 na pol godine. Izvan carevine više poštarina. Plaća i stavlja se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, a ostali 20 h, koji u Puli, tisk. izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u: Takari Luginja i dr. (V. St. J. Krmpotić i dr. (V. St. Glava br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma predplate.

Oglasi, popočiani itd. Makaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Nalci za predbrojbe, oglasi itd. šuju se naplatom ili polotomom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točna osaditi ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, ašni to javi odpravitvu u stvarnom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje „Reklamacije“.

Cekovnog računa br. 817.849. Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavač Janko J. Maholja. — U nakladi tiskare Luginja i dr. u Puli, ulica Glava 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu (Via Crociera br. 1, li. Kl.).

Izbornici Hrvati i Slovenci u Istri!

Kod predstojećih izbora zastupnika za Zemaljski sabor u izbornim kotarima gradova, trgovišta i obrtnih mjesta, za koje su urečeni izbori za dne 16. Novembra o. g., preporučamo Vam, da dadeće svoj glas za slijedeće muževe:

I. u trećem izborništvu kotara Pula sa glavnim biralištem u Puli, gosp.

Dr. Matko Luginja

odvjetnik i narodni zastupnik na carevinskom Vijeću, u Puli;

II. u izbornom kotaru gradova Volosko-Opatija, Kastav, Podgrad, Lovran, Mošćenice i Klana sa glavnim biralištem u Voloskom, gosp.

Dr. Matko Luginja

odvjetnik i narodni zastupnik na carevinskom Vijeću, u Puli;

III. u izbornom kotaru gradova Pazin, Bužet, Plomin sa glavnim biralištem u Pazinu, gosp.

Antun Zidarić, župnik u Kršanu.

Za političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri.

Pazin, dne 8. novembra 1908.

Predsjednik:

Prof. Matko Mandić, v. r.

Tajnik:

Dr. Niko Baničević, v. r.

Izbornici gradske kurije u Puli!

Preporučamo toplo svim našim zemljotimcima, osobito u trećem izbornom kotaru grada Pula (Sisna, Valmade, Sorpo, Kastav, Polikarpo, Veruda, Vinkuran, Jadranski, Škatori, Šikići, Valdebek itd.), da pomno obavljaju legitimitet i glasovnice za 16 ovog mjeseca, koje im dolaze od kotarskog poglavarstva.

Amo tamo po Istri.

Rodjen sam u Istri, ali u onom njezinom dijelu, koji pripadaše do Napoleonevoh vremena Dalmaciji. Mi Hrvati iz onog kraja slabo i znamo, da smo Istrani. Krčani su više u Hrvatskoj nego u Istri. Ta Rijeka nam je bliža od svakog istarskog grada. Nama je poznata samo istočna Istra, a u nutrnju ne zalazimo. Bilo sam više puta u Puli i u Tratu, a sve što je u nutrnosti, za mene je bila „terra incognita“. Vidio sam Pazin za svoga djetinstva, ali se sjećam kao kroz maglu samo glasovite Pazinske jame i onoga zida, što drži terasu izpred crkve u Gologoricu. Po onom sam se zidu penjao kao ludo dijete, dobivši radi svoga jogunstva i amonosti gđjekoji poljubac tanje šibice.

Dosadašnji izbori za zem. sabor Istre.

Na temelju kompromisa sklopljenog u zadnjem zasjedanju istarskoga sabora izmedju saksorske većine i manjine imalo bi pripasti Talijanom Istre 25, a Hrvatim i Slovencem 19 zastupničkih mandata. Saksorska većina je stutlila da neće u budućem saboru, izabranom, na temelju nove izborne reforme, više doći u sabor onako složna ili kompaktna, kako bijaše do sada, pak će je htjela na svaki način osigurati

Nedavno probroravh u Istri gotovo mjesec dana. Dovedoše me onamo znanstveni ciljevi, ali ne nječom, da ne bješe i rodoljubnih i turističnih razloga. Nutrnu sam Istru motrio pred kakih 15 godina sa Učke Gore. Onaj velobni prizor, prednja bijaše obzorje nojasno, ostao mi je u duši duboko usadjen. Cijela mi Istra ležaše pod nogama. Od onda me je još jače vukla onamo živa želja, da pohodim Pazlu, Zmilj, Tinjan i t. d.

Krenuo sam ipak u Istru sa nekim nezvjesnicu uvjerenjem, da je ta naša zemlja prirodno dosta nezanimljiva, pusta i stromišna. Činilo mi se još i to, da naš novinari prejavuju, prikazujući narodnu probudjenost istarskih Hrvata. Doživio sam medjutim vrlo ugodno iznenađenje. Moj glavni član bijaše u Narodnom

većinu tim, da je za sebe tražila i dobila 8 mandata više. Na ovu opreznost, ili bolje rekuć, na sačuvanje vlasti u zemaljskom saboru i odboru pristilo ju je njezini neupjech kod posljednjih izbora za carevinsko vijeće. Kod tih se je najmo izboru izpostavilo, da njezino gospodstvo u Istri nepošiva baš na osobito čvrstom temelju, ta bi moglo uvedenjom svoobčeg i jednako izgornog prava za zemaljski sabor u Istri odzvoniti njezinom gospodstvu. Radi toga si je htjela. — dok se to nezhude — osjgurati većinu koli u zemaljskom saboru, toli u zemaljskom odboru. Njezina bojazan, ma koliko opravdana, bijaše kod sada vršećih se izbora svakako prejerana: Uspjeh talijanske pučke ili krsćansko-socijalne stranke dne 14. i 28. maja prošle godine, kojega se je sada toliko plašila, nije se za sadašnjih izbora opetovao.

Talijanski krsćanski socijalec, koji su se nadali, da će u sabor pruturati 2-8 svoja zastupnika, jedva da će biti u novom saboru ni zastupani. Oni, bi reć, da se nisu znali prošlogodisnjim uspjehom kod izbora za carevinsko vijeće dostatno okorisiti ili je taj njihov uspjeh samo časovit, bez čvrstog i stalnog temelja za budućnost. Porazom od dne 25. oktobra o. g. kod izbora u petoj kuriji u prvom izborništvu zadan je talijanskim krsćanskim socijalcem tako teški udarac, da će se od njega vrlo sporo oporavit. Kod užeg izboru pako dne 1. o. m. j. u istom kotaru dogodilo se istoj strani ono, što i njezinoj protivnici dne 23. maja 1907. kod užeg izbora u prvom talijanskom kotaru za carevinsko vijeće, t. j. da je nečasno od izbora odstupila. Tada je uznaknuo Dr. Beninati a sada se je natrag povukao njegov bivši protivnik Spadaro.

Talijanska sabsorska većina računala je kod sklapanja kompromisa i sa talijanskim nazovi-socijalističkom strankom. Nu ona se je i gleda ove stranke preračunala. Držala je nalimo, da će imati s vremenom posla i borbe sa pravom internacionalnom ili socijalističkom strankom, koja stupa mužovno i odlučno svojim pravcom neobazirajuć se na ostalo gradjanske stranke i ne sklapajuć se nikim ni saveza ni

kompromis. Ali talijanski socijali Istre jesu samo po imenu internacionalci i uvijek pripravni, da se vežu i da sklope kompromise bilo i s djaviom samo kad to ide na zator ili propast jednako im mrskog imena krsćanskog i slavenskog. Ova spicata i njihova načela izbila su na svijetlo prošle godine kod užeg izbora za carevinsko vijeće u II. i III. talijanskom kotaru, a izbila su i za sadašnjih izbora u trećem izbornom kotaru pete kurije u Piranu. U Puli dali su talijanski liberalci sve svoje glasove nazovi-socijalističkom kandidatu Rittosu, a u prvom izbornom kotaru pete kurije glasovali su nazovisocijaliste kao jedan muž za liberala Apollonia protu krsćanskom socijalcu Spadaru.

Talijanska liberalna stranka noma se dakle čega plašiti od strane istarskih socijalista dok im budu na čelu muževi, koji se posva iznevjeriše načelima glasovitih utemeljitelja i apostola svoje stranke. Kod do sada obavljnih izbora dvaju nižih kurijah t. j. pete ili obćenite i četrte ili kurije seoskih občina, izabrana su 23 zastupnika. Od ovih pripada hrvatsko-slovenskoj strani njih 10, a talijansko liberalnoj i socijalističkoj njih 7. U obćenitoj kuriji izabrani su naši zastupnici prof. Vjekoslav Spilčić, Dr. Šimo Kurelić, Frano Flego i Josip Pangoro. U seoskih občinah izabrano je po kompromisu 12 naših zastupnika i to u II. izb. kotaru Matko Mandić i Josip Valentić, u III. izb. kotaru Dr. Gjuro Cerver i Matko Mandić, u IV. izb. kotaru Dr. Dinko Trinajskić i Augustina Rajčić, u V. izb. kotaru Šimo Cerver i Ivan Sanein, u VI. izb. kotaru Luka Kirao i Dr. Ivan Zuccoon, u VII. izb. kotaru Ante Andričić i Šimo Kozulić.

Od talijanskih kandidata izabrani su u petoj kuriji Dr. Apollono, Dr. Pesante i Gaudenzi-Giardo. U istoj kuriji izabran je talijanski socijalista Dr. Rittosa.

U kuriji seoskih občina i to u prvom izb. kotaru izabrani su talijanski liberalci Davanzo, barun Polesini i Salata. Jeste se imade obaviti izbor u gradovima dne 10. ov. m. j. i to 14 zastupnika. pnk izbor u trgovnačko obrtničkoj

lino, što se proteže od Pazina prema Cerovlju, Gologoricu, Bermu pa dalje prema Učki. Neopisivo je dražestan i onaj kraj ispod Barbana prema Lvbiru i Plominu. Raska dolina sa svojom historičkom rijekom Rnšom nalik je na zeleni sag napravljena oblika. Neobično je zamamljiv i onaj predjel — visoravan —, što se stero od Pazina do Porčca.

Zalio me vidik à Lindara na Pazinsko polje, ali mo kuanije oduševise još više drugi vidici, osobito onaj sa Gračlesca. Pred tobom je ovdje u daljini ponosta Učka, pošt njom Čopičko jezerc, zelena livada, zoliti polja i vinogradi; proma jugu labinski brežulci, a preko njih pomalja se „goll Greč“ i sljno „morč“. Da nijesam morao dalje, bilo bih najvolio probaviti bar pò dana na „belvederu“ u Gračlescu. I pro-

Još mi se više svrdjala ona ljepa do-

komori dne 23. o. m. j., 2 zastupnika i komisijom dne 24. o. m. j. u velikom posjedu 5 zastupnika.

On izbora, koji se imaju još obaviti, zanima našu stranku jedino izborna kurija gradova, u kojoj imaju nam pripasti polug. kompromisa 3 zastupnička mandata i to jedan u Pul, jedan u Pazinu i jedan u Voloskom.

O uspjehu u tim kotarima nema dvojbe, budu li naši biraci učinili svoju dužnost a talijanska stranka držala svoju obvezu, kao što smo ju mi lojalno držali prema njoj kod prošlih izbora.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Za izbore 16. novembra.
U ponedjeljak 16. novembra t. g. obaviti će se izbori zastupnika iz gradske kurije.
U gradu Puli kandidira naša stranka u trećem izborničtvu, t. j. izbornici iz Borgo Arena, S. Polikarp, Sijana, Tivoli, državni kolodvor, Kstanjer, Monvidal, M. Serpo, ruštrkane kuće pod Pulu, sela: Jadreski, Skotari, Sikiči, Vlnuran, Vintjan, Kavce, Valdeček glasovati će u školi Sv. Martina u Puli. Izbor počimlje u 10 s. prije pod. a svršava u 1 sat po podne.
Kamorini galopini i njihovi podrepnjaci idu već okolo lovit na naše izbornike, zato naši ljudi, koji su svjestiji treba da upućuju naše, da se ne daju zavesti od kamorinih galopina, koji će mamiti ljude, da glasuju za nekoga Franka, koji je veliki Talijan i kamorac.

Izbori u kuriji gradova obaviti će se u ponedjeljak dne 16. o. m. j. Za tri gradska izborničtva, koja su kompromisom pripuštana hrvatsko-slovenskoj stranci, istre, pribuženju kandidata na prvom mjestu današnjeg lista.

U izborničtvu gradova Luburnje sa glavnim biralištem u Voloskom neće biti izborne borbe. Tamo bi se mogao pojaviti kakav samostalni protunarodni kandidat bez izgleda na uspjeh. To isto vrijedi za izborničtva gradova Pazin, Buzet i Plomin (izpuzen same gradice) gdje Talijani neće postaviti službenog kandidata — jer je i to izborništvo pripušteno našoj stranci.

Nasuprot tomu biti će žestoka borba u trećem gradskom izborničtvu grada Pule, gdje kandidira naše političko društvo tamomšnjeg našeg prvaka g. Dr. Matka Laginju.

Ni tamo ne će postaviti talijansko političko društvo službenog kandidata, jer je ono opetovno u javnosti priznalo da je taj izborni kotar kompromisom doznačen nama.

Medjutim u Puli se već živo radi oko kandidature jpnog od najjužnih naših narodnih protivnika, kojeg da će kandidirati tobož samostalni talijanski građani Pule.

Sto to znači. Ništa drugo nego preloim kompromisa jer se hoće pod firmom

zaidan čovjek prometne se ovdje u sanjara. Ne hojm se toga, da će me ilko pohiti, ako izjavim, da je nutrnja Istra jedan od najljepših krajeva našega naroda. Najviše je nalik na hrvatsko Zagorje, ali mi se još više miši. Zagorje je puno bijelih sela i plemićkih dvoraca, nego mu ne dostaje onaj ubavi vijonac starijih gradića na osamljenim i visokim humcima, koji se ponositu ditiu pod oblake kao ljudi jas-trebovi. Potječu iz srednjega vijeka, no gdje kojim udariše teinlje čak stari Rimljani.

Da ima u nas poduzetnoga duha, dala bi se podignuti ovuda umišljata ljotvalista, osobito u dolini Mirne i Rasce.

Hrvati i posjećuje nutrnju Istru. No četo se kajati, a danas so tako onamo dolazi i s morako strane i Zeljenicom.

(Nastavit će se.)

„samostalnih građana“ proturati narodnog protokandidata. Tu nepotenu Igru naših surjeda valja da si dobro zapamtimo u napoje, puko oni, koji su a Talijani kompromisa, oklapali.

Naša narodna stranka, odigavši, našo političko društvo držalo se je strogo i najino kompromisna i u onim talijanskim kotarima, u kojima se im je moglo a naše stranje silno smisliti. Talijansko političko društvo izgovarati će se, da si ono per ruke i da nemože za to msta ako se ovdje il ondje pojavljuju samostalni kandidati ali takov izgovor vredo bi samo za sušije glave, nipošto za pamotne ljude. I s naše stranke htjelo se je i u tamo kandidirati samostalno u talijanskim kotarima, ali se je takva kandidatura, zapriježilo.

Talijanskomu dakle političkom društvu za Istru prepuštamo odgovornost, za eventualni prelom kompromisa u Pul.

Naša pako izbornika pozivjomo, do stupe svi složno nam biralište za narodnog prvaka i njihovog ljubimcu a protiv nužu koji nam je i kao, carski činovnik bio najjuči narodni protivnik.

Talijanska novjora.

U našoj stranci imaju jošte takov vjernih ljudi, koji misle, da će s Talijanskom strankom Istru dade postano obnoviti i raditi. Ti naši dobrijani ljudi su se zuvati il prigodom sklapanja izbornog kompromisa za Istrski sabor. Držali su namine da su talijanski odanilanci posteni i piva vedni kako i oni, te da će se utanačenih uvjola držati kao pisanog ugovora. Ali se siove ljuto prevareše. Istrski Talijan, pak da drži prenia Hrvatu rječe, ako ju može prelomiti na svoju korist? Toga nisu mogli pojmiti naši odanilanci u Istrskom saboru pravda nisu nikada doživjeli ništa dobra ni plemenita od strane Talijana. Ta njihova dobrota da neredemo, lahkovjerljivo osveduje se sada. Utanačeno je namine bilo toliko mandata Talijanom toliko Hrvatom i Slovenceu držalo se je dakle, da će ih i svaka stranka toliko imati ili dobiti. Ali vjeruj ti Talijane! Puljski Talijani, adipri tajno i javno, moralno i materijalno puštaju se u borbu proti našem kandidatu Dr. Laginji i u našem izbornom kotarju u Puli. Oni kane tamo kandidirati najvećeg protivnika hrvatskoga naroda i jezika, glasovitog umirovjenog upravitelja pošte u Puli Franka. Sto je sve proti tomu čovjeku rečeno i napisano u naših listovih, teško bi bilo u jednom broju lista opotovati. I toga ljudoga našega narodnog protivnika kandidiraju istarski Talijani proti našem kandidatu. To je vjerolomstvo tako gadno i tako perfidno, da ga samo istarski Talijani učiniti mogu. Drugdje u prosvjetnom svijetu nije sta takova mogućće, gdje se nešto drži do poštene riječi il do sklopljenog ugovora.

Ovo infamno postupanje istarskih Talijana otvorili će valjda oči i onim našim lahkovjernim muževom, koji misle, da će sa istarskimi Talijani biti mogućće ikada mirno živjeti i pošteno raditi. Neće, jer sve što čine s nama i prema nama čine s s nakanom da nas prevare i zaslepe.

Zakto mamó zakonó?

Iz obćine barbarsko pišu nam: Još mjeseca marča ove godine obavljani su izbori za upravno vjeće u Raklju pa uzprkos tomu vlada i danas, nakon punih sedam mjeseca staro zastupstvo. Sve naše molbe i priužbe ostaše do sada bezuspješne te neznamo višo komu da se na obranu i zaštitu zakona obratimo. Ovim putem pitamo jošte jednom predpostavljamo za to oblasi, da pozovu one, kojim je povjerenje provadjanje zakona, da vrsó zakon jer čomo inače po dvojitosti o pravednosti i svotosti zakona. Nek se dakle vrsi pravica i zakon makar propao svlt.

Voloski kotar:

Konstituiranje obćinskog zastupstva u Kastvu.

Pišu nam iz Kastva: U tjedu, dne 4. ovoga mjeseca kakopiti se novo zaslanu zastupnici obćine Kastva na svoju prvu redovitu sjednicu, te izabrúše na predlog g. Vjek. Špišića doćasnijeg obćinskog glavnara g. K. Šimira Jelčica per očelnikom svojim načelnikom. U obćinski odbor birani su timječu zastupnika: mlakóđa gospođa Blacic Vinko, Dukić Jenko, Jurjanc Rudolf, Knekla Vinko, Kundić Milah, Čučić Marija, Sibbić Vjekoslav, Turak Eráne, Vlah Ivan. — Kotarski kapetan gosp. Artur Barun Schmidt Zabierow pozdjavi kratkim govorem novo izbranog glavnara i odbornike koji položise: „u njegove ruke svedano obćeanje vjernosti, iz vrsjanje zakona i zdusno izpunjavanje dužnosti. Narodni zastupnik g. prof. V. Špišić, koji je bjedno član obćinskog zastupstva, pozdravi toplim riečima novog glavnara, koji se „na tim pozdravima kao ina izrazeno imu ipovjerenju najdrúčnije zahvaljuje. — Vanj su, cikli dan, pućali mužari u znak veselja, što su predstavnici obćine Kastav već po četvrti put izabrali jednodusno svojim glavarom vjerednog načelnika g. Kazimira Jelušića.

Za spomenik Vinku Ruboš.

Had ho jpmo, koji mirvo stuješ Na prošlu budućnost si snovo. P. Preradović.
Učiteljsko društvo Nitrođina Prósijeha nije se ogrušilo riječima neumrlog pjesnika, te se obratilo u Kastav, tu bi se laimó osvoio odbor za podignuvá čestolnog spomenika pokojnomu učitelju Vinku Ruboš.

Potpisani primise časi odbornika, te se obraćaju na kolege i kolegice, zaunce i prijatelje pokojnikove, da posaju svoj obit najbježe do 30. novembra t. g. na društveno blagajnicu Savku Zahaja. Pri-nosi obćelođantl čć se u društvenom glasilu.

U Kastvu, dne 17. oktobra 1908.
Ant. Ryšlaví — Fran Franković — Dr. Đadović — Kazimir Jelušić — Savka Zahaja — Aug. Rajšić.

U Voloskog pišu nam: Ovdje su uzeli u najam krasnu vilju „Irene“ supruzi Windischgrátz t. j. knez Otto Windischgrátz i nuda supruga mu Jelčava, urukinja cura i kralja Franje Josipa. Visoki gosti kane ostati medju nama 3—4 mjeseca.

Umórstvo blizu Matulja.

Petak u jutro našli su nekovi ljudi u blizini Matulja na lješinu nepoznata čovjeka, koji je po svome izgledu prikazivao tridesetak godina starosti. Lješina je nadjena, pokraj tračnica, a između petog i šestog njenog rebra virio držak u presi zabodena noža.

O tome strašnomu nalazu bijaše neposredno obavještena redarstvena oblast. Na mjesto umorstva prispjela je za razmjerno kratko vrijeme sudbena i lješnića komisija. Lješnici su izjavili, da je udarac nožem bio svakako vrlo žestok i da je nesretnik izdahnuo namah nakon udara. Drugih se kakovih rana ili ozljeđa na lješini nija moglo doćkritje.

U nesretno se žrtve ništa nemošlo da nadje: niti cigli, niti jedan, pa niti nosni rubac.

Na kosulji, gaćama i čarapama našla se početna slova njegova imena R. S. Blizu lješine ležao na tlima šešir „Borsalino“.

Lješinu prometle do blizeg grobišta, a policija se dala na posao, nebi li unista štogod svjetla u ovu krvavu tajnu.

Pazinški kotar:

Izpod Učke primamo: Kod notom minulih zem. izbora za 6. i 4. kuriju bijaše priklučen Čepičkoj izb.

sekciji. Dobar dio Suanjevićko župo. (t. j. porodne obćine Jasenovik i Nova vas), na kod imo, glasovilo vain (200, braja u svjatu 600) U izborniku, što je Zalostnim kotarom, velikog nemara dvog naroda. Pa je se valjmo, da ne, napredujemo

Posve.

Na glavnu skupštinu Istarskog planinskog društva u Pazinu, koja će se obdržavati dne 22. XI. 1908. u 2 sata poslijepod, u hrvati Čitavčić u Pazinu sa sljedecim dnevni redom:

1. Izveštaj odbora;
2. Izbor 2. odbornika;
3. Eventuala.

Porečki kotar:

Iz Sv. Lovreća Pazenatškog pšlu nam: Evo, nas g. uređnice, da Vanj imimo kako su prošli, kod nas izbori, ali bilji odlijah t. j. za petu kuriju iz izvanjske obćine. Za jednu kuriju bijaše upisano 505 izbornika, od kojih je glasovalo 300, dođrih u jednu glasovnela bijaše nevaljana. U kuriji izvanjskih obćina bijaše izbornika 305, od kojih je glasovalo 141 i dođri i jedan nevaljan.

Učinili smo ovdje sto nam bijaše moguće, u da nje „bija“ bolje, krivnju je u toju, što bijnahu listno veoma pokvarena. Reklamirajući u svojim riječima se dospjelo, ali u budućće bli. čć svakako bolje jer nam ovaj izbornički za mnokim: Lućučć: Zvijzdiđri dični izbornici i naši vjerljivi zastupnici!

Koparski kotar:

Iz Kopra nam pišu:

Kad smo poslije izbora za petu kuriju upozorili g. Karla Šišćovića. propalog samostalnog kandidata, na njegov naradni grič (t. j. da je prekršio narodnu disciplinu, te izrazilu namu, da neće datje u tom smjeru grijehiti i. j. d. čć se bar u kuriji seoskih obćinah poćvrti disciplini našeg političkog društva, niamo ni sami pravo vjerovali, da bi se on tejoj auktoretjeti pokloniti hótio. I naša se je slutnja obistinila. Njegova ga je ambicija gonila i dalje te se nija obazirao ni na prijateljske opomenje ni na očitinske savjete već slipeo i strštevno naprad srnuo u borbu proti predloženikom narodne stranke i političkog društva.

Naša opomena, neka neruši i zadnjih mostova, koji ga veću s narodnom strankom, nije koristila. On je znao, da čć propasti i kod izbora za izvanjske obćine. (To je i sam priznao jednoj našoj osobi) ali nije uzmanuli hotio izgovarajući se, da on nekandidira, već da ga narod hoće imati zastupnikom. Toga mu nitko pametnat ne vjeruje, daji znađe, da je on višo učelnio za svoju kandidaturu nego ik nijedan drugi narodni kandidat. Njegova i njegovih agencata ziva i strštevno agencija pobija ga najbolje. O toj agenciji čemo zn sada čuđiti, dok nas koji nepovnuče za jezika.

G. Karlo Šišćović porušio je i posljednjil mst, koji ga je spajao s narodnom, hrvatsko-slovenskom strankom Istru, te noma višo pravda, da so ona bilo u kojem poslu višo na njega obznre. Posljedice svoja protunarodnog čina neka propiše sam sebi i svojoj protjeranoj ambiciji!

Zabava „Istru“.

Iz Kopra nam pišu, da je tamoanje dramatičko društvo „Istru“ privučilo vrlo uspjelo predstava zadnji dan prošloga mjeseca. Na hogatoni program biliahu osim predstave deklaracije i tamburanje. Vremenu primjerena zalosna igra „Mlinar“ njegova kol. učelnio ga na mnogobrojne prisutne dubok utisak. Svi predstavljaci igrali su u narodnim nošnjama.

Dođim srdačno zahvaljujemo na neustrudivosti odboru Istru, proporcijamo najljepše našemu obćinstvu, da „Istru“ po-dupre moralno i materijalno.

Slavenski novčani zavodi u Trstu.
„Jadranska banka“ u Trstu otvorila je 1. studenoga u Opatiji svoju filijalu i povjerila upravu isto svom činovniku gosp. Krmptiču. Istodobno je povjerila ugrupu svog trgovačkog i otvorenog odsjeka „Balkana“ gosp. Grgi Sariću podjeliv mu prokuru. Naša „Jadranska banka“ napreduje u svakom pogledu upravo sjajno pod vrstnom upravom njezina neumornog i vrijednog ravnatelja g. Antića.

Ovih dana će odpočeti svoje djelovanje i podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ a sa 1. siječnja i nova „Hrvatska štedionica“ što je osniva naša dalmatinska kolonija pod vodstvom vrijednog našeg Filipa Ivanševića. Po tom ćemo imati tri domaća novčana zavoda, koji neka nam budu jake poluge u narodnoj i gospodarskoj borbi na ovoj izloženoj točki. Nek se samo mlade vodje ugledaju u Antića, pak ćemo biti svi zadovoljni. **Adriaticus.**

Listnica uredništva.

Piscu „Opustjelo prosvjetno ogledilo“. Vrh sastavak poslali smo na kompletno i potpuno (kako vam već u ovoj listnici javismo) jer nam je sa pozvane strane rečeno, da će se tako brže postići svrhu. **Zivili!**

Pisarničkog činovnika

traži **Dr. Gjuro Červar**, odvjetnik u Voloskom. Ponuda rečenom g. odvjetniku.

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osp, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarne **Pečić** sada **dr. B. Vouk** — **Zagreb**. Djeluje najuspješnije kod svake vrste rana (rozotine, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojenja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite

masti za djecu.

Čuvajte se patvorina!

Cijena kutiji K — 80.

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna **PEČIĆ** sada **dr. B. Vouk** **ZAGREB.**

GOTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro punjeni, pokrivač ili podnja pernjaci 180 cm. duga,

116 cm. široka K 10—, K 12—, K 15—, K 18—, 2 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—; jas-tuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 350, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 450 i 550.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za 1 krevet po K 27—, boje K 33—, — Razabijte franko pouzdaćem od K 10— napried. Zamjenu i vraćenje priznaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 933 pošta **PIESEN, Češka.**

Prije nego li zakupite
Osobni, Hipothekarni ili Stvarni
ZAJAM
 zakupite besplatno Prospekt.
MELLER L. EGYED
 JUDIKUMISTA
 IX. Ljubinski ulica 7.
 Telefon Interurbani 46.—31

Zeludčane kapljice

prije zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo protiv slabosti želuca, imanjto protiv pomalukanju teka sa jelo, protiv grizu i grčevina u želuca i trbuhu, protiv nadutosti od vjetрова. Poslije teškog masnog ili proobilnog jela podupiru naravnu probavu. 1 tucet 4 K, 5 tuceta 17 K, 10 tuceta 32 K, franko postavljeni na svaku poštu, K M K

Molim izvolite mi poslati još 12 botica zeludčanih kapljica jer mi nužno trebaju poštu na menu upravo čudotvoro. **Božo Pačić, Kaštel stari.**

Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto pošto sam uvjeren već kod prijašnjih naručba da djeluju izvrstno, to ću svako-n zgodno isto mojim prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti imadem još mnogo, te stoje svakome na uvid.

Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
 polag trga sv. Marka 20.

Soboslikar

VLADIMIR VOJSKA
PULA — Via Sergia, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i ličilarske radnje.

Izradba moderna, ukusna i trajna.
 Cijene umjerene.

OLOVKE

u korist družbe sv. **Cirila i Metoda** dohvaćaju se u

tiskart **Baginja i drug. u Puli** ulica **Giulia 1.**
 uz ctenu od 2 do 10 para.

Širite „NAŠU SLOGU“

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Punt.

Plovitbeni red
 za prugu **Balka-Rijeka-Balka.**
 Vrijedi od 1. listopada 1908. do opoziva.

Neđjelja	Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Suboja	Sljask i Sljask	Postaje	Sljask i Sljask	Utorak Četvrtak Suboja	Poned. Srijeda Petak	Neđjelja
Prije ponoć	Prije ponoć	Prije ponoć		V. Balka				
—	—	4:30	odl.	Punat	dol.	—	6.—	—
—	—	5:30	dol.	—	odl.	—	4:50	—
5:45	5.—	5:45	odl.	—	dol.	5:15	4:35	4:35
6.—	5:25	6.—	dol.	Krk	odl.	5.—	4:20	4:20
6:10	5:30	6:10	odl.	—	dol.	4:50	4:10	4:10
—	6:45	—	dol.	Beli	odl.	3:35	—	—
—	6:55	—	odl.	—	dol.	3:25	—	—
—	—	6:55	dol.	Glavotok	odl.	—	3:25	—
—	—	7.—	odl.	—	dol.	—	3:20	—
7:30	7:30	7:30	dol.	Malinska	odl.	2:50	2:50	2:50
7:40	7:40	7:40	odl.	—	dol.	2:35	2:35	2:35
8:30	8:30	8:30	dol.	Omišalj	odl.	1:45	1:45	1:45
8:40	8:40	8:40	odl.	—	dol.	1:35	1:35	1:35
9:30	9:30	9:30	dol.	Rijeka	odl.	12:45	12:45	12:45

Uvjetno pristajanje u Staroj Bački.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog red

Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Androssy 25

PUNAT, dne 8. listopada 1908.

RAVNATELJSTVO.

SVI U KROJAČKI SALON ZOVUĆI!

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela modernog kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Skladište šivaćih strojeva

osam-godišnja garancija.

BRZA, TOČNA I NOLIDNA POSLUGA.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

Jedn. elektro-magnetičkim nadolima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, astme, (teškog dlanja), ne-spaavanja, zupanja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja erdca, zubobolje, muževna slabosti, studenit ruku i nogu, padavice, (epileptije), mokrenju postelje, nujnost, nesvjestice, naglušnost, drhtanja na tijelu, influenca, skopčano, sa bolešću hrbta, bilodila (malokrvnost) želudčanih grčeva, beztočnosti, (schizma) ponokrvnosti, svih udnih grčeva, hopeno-ohrodrje, (leptenih) grčeva, hémorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nezadržljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja odlemljuje, dovodjaćim tlomom djeluje, čim se rečeno bolesni u najkraćem vremenu izleđa.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tijela upotrebijuju ali ipak sa taj način, da jaka struja samo prolazno i pomerenom kroz tijelo protazi, što ni najpovoljniji stroj elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je već rečeno, umjetnom nadolom upotrebljeno na tijelo djeluje, što svakoga brzo i sigurno dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stara bolasti izlečeno su sa svojim strojem posve! Od izlečenih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izrečeno zahvala kao i od odličnijih slojeva izdane svjedočbe i priznanice iz svijih strana svieta pohranjene su u mojoj pisarnici, gdje stoje svakomu u svako doba na uvid. **ODJE NIJE DAN-LIEN NIJE POMOBAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protiv gure avadentnih bole-stima, po očaj bolesnika, koji po mojem stroju dobi bio izlečen najbrže u roku od 15 dana, dočiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. obicinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltlinim, koji je poradi svoga neuspjeha zahtevao u Njemačkoj kao i u Austriji i Ugarskoj, dodim, moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 zaslužuje sa hvali i živu vanrednu dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarelosti 20

godila, kroničnih bolostih, Doplavljanje i naručje obavljaju se i u hrvati akom jeziku. Posuđeno! I ako se novac usapred pošalje, razasliji glavni prodavaćni za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41: Rötter
 Vadar-ulica br. 84.

Odpremničko i komisiono društvo

„BALKAN“

TRST, Riva Grumula br. 14.

Prima u svoje dobro uređjene magazine svaku vrst robe i daje na istu pre-dijumove uz veoma povoljne uvjete, te se brine za prodaju robe.

Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i za račun svojih mašterija.

Otprema pošiljke svake vrsti u svim pravcima. Obavlja reklamacije, te daje svako stručno razjašnjenje i uputu odmah i za badaya.